

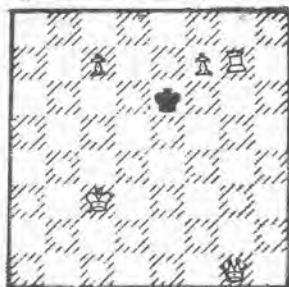
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH
BULETIN PROBLEMISTIC
AL COMISIEI CENTRALE DE STUDII ȘI PROBLEME

AL

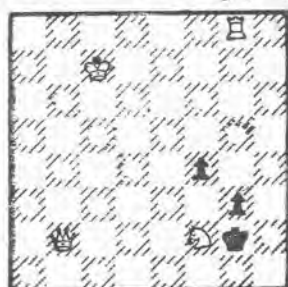
Un joc simetric găsim la problema IX. Soluție: 1.Dh6(Zugzwang) Rg2 2.Dh1+! - din nou sacrificiu de damă, dar pe diagonală - 2....R:h1 3.Nd5+; 1....R:e2 2.De3+ Rd1(Rf1) 3.Nb3(Df2)+, 1....R:g4 2.Df4+

Rh5(Rh3) 3.Nf7(Dg3)+; după 1....Re4 apare un dual organic, simetric și curios: 2.Cd4 și 3.De3+ sau 2.Ce5 și 3.Df4+.

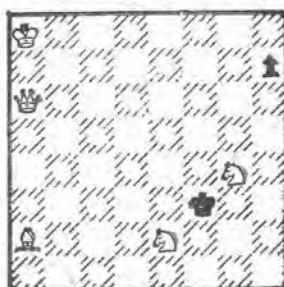
VII. S. Zlatić VIII. S. Loyd IX. A. Corrias X. W. Massmann
„Problem”, 1954 Chess Monthly, 857 Nuova Rivista, 892 Kieler N.N. 1939

2+ (5+1)

3+ (4+3) 3+

3+ (5+2) 3+

3+ (6+1)

Ultima problemă X are o cheie foarte bună, lăsând regelui negru t r e i cîmpuri de refugiu: 1.Db7 R:e5 2.Ta5+ cu c i n c i mături ale damei: 2...Rd4(R:d6,Rf4,Rf6,R:e6) 3.Db4(Dd7,Df3,Df7,De7)+. Sînt interesante și alte variante: 1....Rc3 2.Ta4 Rc2 3.Tc4+, 1..... Rc5(Rc4) 2.Re3 și 3.Tc8+.

Fără îndoială, chiar și în forma de miniatură se poate concepe încă multe compoziții interesante pe temele „stelutei” și „crucii”, în special în combinație cu motivele moderne ale problemelor cu mat în 2 mutări.

Rafael M. Kofman
Moscova (URSS)

DESPRE PROBLEME ANALITICE (IV)

=====

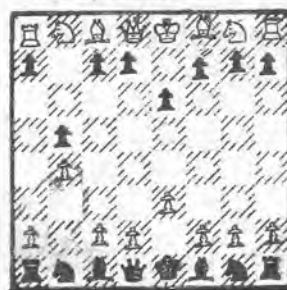
Probleme analitice pot conține idei și teme cu totul diferite de problemele ortodoxe sau heterodoxe. De exemplu, fiind dată o poziție oarecare, se cere să se precizeze:

- a) care a fost prima mutare a piesei cutare ?
- b) care a fost poziția pieselor cu n mutări mai înainte ?
- c) ce număr de mutări a fost efectuat de alb și de negru - cu soț sau fără soț ? Cel mai des totul se reduce la aflarea răspunsului la întrebarea: cine-i la mutare ?
- d) să se găsească partida cea mai scurtă pentru a se dovedi poziția diagramei.

Ca exemplificare pentru d), reproducem problema binecunoscutului compozitor Dr. K. Fabel.

Partida cea mai scurtă se găsește a fi următoarea: 1.e3 e6 2.b3 b6 3-4.Rd3 Rd6 5.Rc4 Dh4+ 6.Rb5 Nb7 7.Dh5 Dg4 8.Dh4 Nf3 9.Nb2 Cc6 10-11.Rb7 Rb4 12.Nf6 Nd6 13.Cc3 Ne5 14-15.Ne4 Rb2 16.Cb1 Cb8 17-18.Rd8 Rd1 19.Ch3+ Re2 20.b4 Ch6+ 21.Re7 b5 22.Ca3 Ca6 23.Thb1 Thb8 24.Tb3 Tb6 25.Tc3 Td6 26-29.Th8 Th1 30-36.Ta8 Ta1 37.Cc4 Cc5 38-40.Cb8 Cb1 41-42.Nc8 Nc1 43.Re8 Re1 44-45.Nf8 Nf1 46.Rd8 Dd1 47-50.Cg8 Cg1.

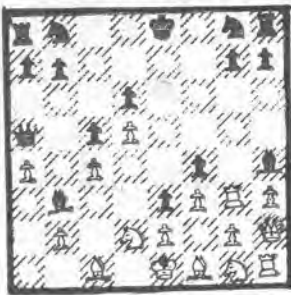
K. Fabel
„Problem”, 1958
Premiul I

Vom încheia această scurtă incursiune în domeniul problemelor analitice, prin enunțarea celebrei teme Reichelm (1882) cu care s-au ocupat în continuare Wainwright (1887), Shinkman (1888) și C. Wheeler (1888): „Să se găsească cea mai scurtă partidă pentru a face p a t pe alb, toate piesele albe și negre rămînînd pe tablă !”

Dintre soluțiile - căci există cîteva - care conduc la diagrama

Tema Reichelm

alăturată, dăm soluția găsită la un concurs special de dezlegări din anul 1949, de Valer. Petrovici (elev pe atunci), care azi a devenit un problemist activ:

Cel mai scurt „pat” se obține, deci, prin desfășurarea următoarei partide: 1.e4 c5 2.d4 d6 3.h3 e5 4.Dd3 Ne7 5.Dg3 Ne6 6.Dh2 f5 7.Ta3 e4 8.Tg3 e3 9.f3 Da5+ 10.Cd2 Nb3 11.c4 N h4 12.d5 f4 și albul fiind la mutare, este **p a t** !

REZULTATUL CONCURSULUI FESTIV DE COMPOZIȚIE, 1971

La primul nostru concurs tematic de compoziție, organizat în cinstea semicentenerului P.G.R. (a se vedea Nr.1 al „B.P.”, pag. 4) au luat parte 14 compozitori din 7 țări, cu 20 de probleme. Cu tot numărul redus de lucrări primite, putem considera acest concurs **i n t e r n a ț i o n a l** și totodată reușit, ținând cont de calitatea problemelor datorate unor compozitori cu renume mondial.

Toste problemele primite au fost numerotate de la 1 la 20, aparținând următorilor compozitori: 1.- J.P.Boyer(Franța), 2 - J.P.Boyer & C.Bidulescu(Franța&România), 3 - M.Marsandiuk & H.Avramenko (URSS), 4 și 14 - J.Savournin(Franța), 5 și 11 - Gh.Căliman (România), 6 - Vaux Wilson(SUA), 7 - H.Avramenko & M.Marsandiuk(URSS), 8.-Mario Novis(Brazilia), 9 și 13 - A.Caresmel(Franța), 10 - E.A.Wirtanen(Finlanda), 12,19 și 20 - Lad. Redlinger(România), 15 - Adriano Chicco (Italia), 16 și 17 - R.Leurens(Franța) și 18 - Nicolae Lența(România).

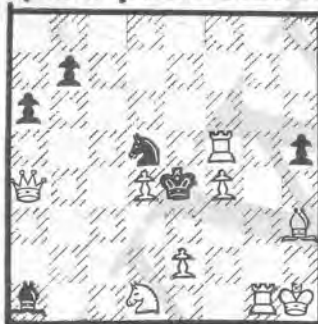
Toste problemele au fost verificate de C.Bidulescu, autorul temei, iar selecționarea și clasificarea lucrărilor a fost efectuată de A.F.Ianovcic și E.Racz.

Au fost eliminate următoarele probleme: 16 pentru dubla soluție: 1.T:e6(cu amenințarea triplă - 2.Td6, Te4 și Nf6+); 17 pentru insolubilitate după 1.Nf7 d4-d3! 2.?+; 12,18,19 și 20 fiind netematice.

Restul de probleme au fost așezate în ordinea următoare:

139. PREMIUL I:

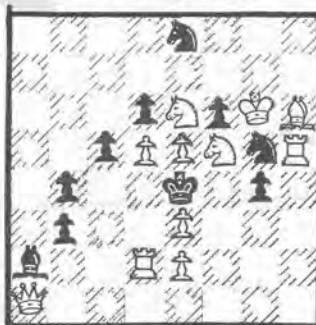
J.Boyer & C.Bidulescu
(Franța & România)

2* (9+6)

140. PREMIUL II:

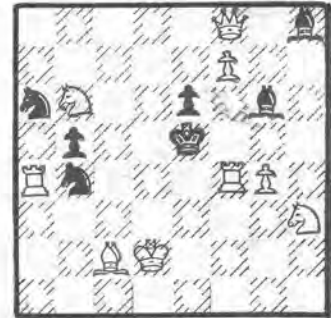
E.A.Wirtanen
(Finlanda)

2* (11+10)

141. PREMIUL III:

J.Savournin
(Franța)

2* (9+7)

139. Trei jocuri de probă, dintre care unul constituie chiar o cursă fină, urmate de o soluție cu trei variante tematice, având caracterul unei spărări prelungite. Se remarcă economia materialului.

140. Din nou avem trei jocuri de probă, culminate de trei variante tematice cu un joc atractiv al pionilor albi și negri. Realizarea temei este mai puțin economică.

141. Aici avem doar două jocuri de probă, însă cu răsturnări diferite, urmate de două variante tematice în soluție. Cheia surprin-

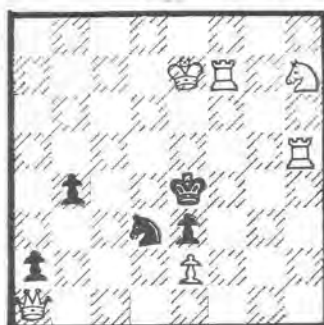
zătoare prilejulește autolegarea calului negru la fuga regelui.

142. Menț.onorabilă 1: 143. Menț.onorabilă 2: 144. Menț.onorabilă 3:

J.-P. Boyer
(Franța)

A. Chicco
(Italia)

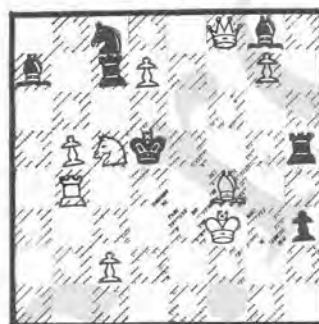
M.Merandiuk & H.Avramen-
co(URSS)

2* (6+5)

2* (14+9)

2* (9+7)

142. Un Meredith plăcut cu două jocuri de probă, urmate de 2 variante tematice, realizându-se frumoase autoblocări complexe.

143. Două variante tematice cu un joc atractiv, însă sînt regretabile dualurile existente în cele două jocuri de probă.

144. Cele două variante tematice au caracterul temei „Novotny”. Poziția este destul de ușoară.

145. Lauda 1:

146. Lauda 2:

147. Lauda 3:

148. Lauda 4:

J.Savournin
(Franța)

Gh. Căliman
(România)

Vaux Wilson
(SUA)

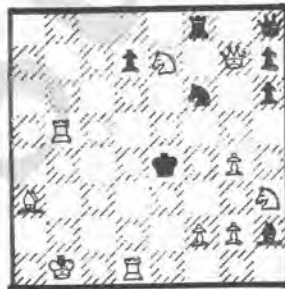
A. Garesnel
(Franța)

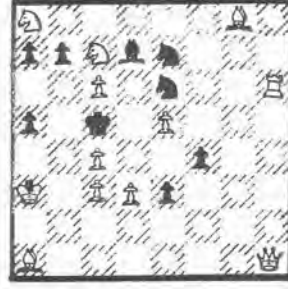
2* (11+12)

2* (11+7)

2* (10+8)

2* (12+9)

145. Se remarcă crearea în soluție a două cîmpuri de refugiu și 2 variante cu autoblocare.

146. O construcție interesantă cu o cheie fină. Materialul alb cam puternic.

147. Joc tematic interesant. Păcat că în jocul de probă 1.Nb2? apare o amenințare dublă.

148. Conținut remarcabil. Păcat că dintre cele trei jocuri de probă, două sînt însoțite de inesteticele capturări de figuri negre.

A.F.Ianovcic & Erich Racz (Sibiu)

M A T E M A T I C A Ș A H I S T Ă

=====

Articolul „MATEMATICA ... și ȘAHUL” din „B.P.” Nr.3 a stîrnit un oarecare interes printre cititori și un număr de șase participanți au încercat să rezolve problema propusă. Deși acest număr este foarte mic, totuși considerăm că sîntem în fața unui început promițător, ținînd cont de faptul că acest gen de probleme este încă aproape necunoscut în țara noastră.

Pentru a putea rezolva această problemă, trebuie să recurgem, înainte de toate, la următorul artificiu matematic: fiecare număr să fie considerat că se compune din suma zecilor și unităților, și atunci

vom observa că zecile de fapt reprezintă coloanele verticale, iar unitățile reprezintă rîndurile orizontale. Ori pentru a se respecta condiția impusă, înseamnă că turnurile trebuie să stea atît pe verticale diferite, cît și pe orizontale diferite, iar în acest caz suma numerilor pe care stau cele opt turnuri este constantă și egală cu: $10+20+30+40+50+60+70+80+1+2+3+4+5+6+7+8 = 396$.

Se poate observa ușor că un turn așezat pe oricare cîmp al tablei ia sub control 15 cîmpuri (unul pe care se află așezat + 7 cîmpuri pe verticală + 7 cîmpuri pe orizontală). Dacă primul turn poate fi așezat pe oricare din cele 64 de cîmpuri ale tablei, atunci următorul turn va putea fi așezat numai pe $64 - 15 = 49$ de cîmpuri. Trebuie să ținem cont totodată că cel de al doilea turn va lua sub control alte 13 cîmpuri diferite (două cîmpuri sînt sub controlul simultan al celor două turnuri!) și deci al treilea turn poate fi așezat numai pe $64 - (15 + 13) = 36$ de cîmpuri. Continuînd raționamentul în acelaș mod, vom constata că:

- al patrulea turn poate fi așezat pe $64 - (15+13+11) = 25$ cîmpuri,
- al cincilea - pe $64 - (15+13+11+9) = 16$ cîmpuri,
- al șaselea - pe $64 - (15+13+11+9+7) = 9$ cîmpuri,
- al șaptelea - pe $64 - (15+13+11+9+7+5) = 4$ cîmpuri și
- al optelea - pe $64 - (15+13+11+9+7+5+3) = 1$ cîmp.

Trebuie să ținem cont și de faptul că schimbarea reciprocă a locurilor celor opt turnuri între ele (permutarea) nu duce la nici o poziție nouă și deci numărul pozițiilor posibile este:

$$64 \times 49 \times 36 \times 25 \times 16 \times 9 \times 4 \times 1 = 40320 !$$

Soluția completă și corectă au dat-o următorii dezlegători:

1. Albișoru Constantin (București), 2. Drăgan A. Nicolae (Dej), 3. Ing. Petrovici Valeriu (București), 4. Prof. Szilágyi Dezideriu (Dej). Au mai trimis soluțiile găsite, dar incomplete: Sperdes N. Anton (Hunedoara) și Vissz Horia (Bușteni).

Premiu a revenit, în urma tragerii la sorți, dezlegătorului Nicolae A. Drăgan din Dej.

JOCURI OLIMPICE JUBILIARE DE ȘAH

=====

Cu prilejul aniversării a XX-a pentru bărbați și a V-a pentru femei, colectivul organizatoric din Skopje (Jugoslavia) anunță adunarea olimpică a problemistilor (Olympics Meeting of Problematissts), care va avea loc între 19-24 septembrie 1972. Cu acest prilej se vor ține: concurs de compoziție accelerată, concursuri fulger, discuții teoretice, demonstrații practice etc. Participanților li se asigură cazarea și întreținerea pe tot timpul adunării.

ERRARE HUMANUM EST. Studiul 2 (Bondarenco) din Nr.3 al „B.P.” s-a dovedit insolubil, după cum ne comunică dezlegătorul B. Duță din București. Intr-adevăr, după mutările intenționate de autor: 1.e6+ R: d6 2.Cb7+ Rc6 3.Ca5+ Rc5 4.Cb3+, negrul nu este obligat să captureze pionul alb la c4, ci poate să-l ocolească, creîndu-și astfel o poziție mai favorabilă: 4....Rb4! 5.Ca1 Rc3 6.g4! (6.Re4 Rb2 7.Rd3 R:a1 8.Rc2 c5 =) Rb2 7.g5 R:a1 (7....h:g5? 8.h6! R:a1 9.h7 Rb1 10.h8D a1D 11.D:a1 R:a1 12.R:g5 și cîștigă) 8.g6! Rb2! 9.g7 a1D 10.g8D Db1+ 11.Re5 Dd3! și albul nu mai poate forța cîștigul.

Astfel fiind, din cele trei studii inedite, publicate în Nr.3 al buletinului nostru din anul 1971, doar unul singur, spre regret, a rămas corect - Nr.3 de Em. Dobrescu - și deci numai acesta urmează să fie premiat în cadrul concursului nostru anual de compoziție.

AL XIV-lea CONGRES al COMISIEI de PROBLEME de pe lângă F.I.D.E.

Acest congres a avut loc la H a g a , între 25 septembrie și 2 octombrie 1971. Printre hotărârile adoptate, cităm următoarele mai importante:

1) Admiterea ROMÂNIEI ca membru al Comisiei de Probleme FIDE, astfel că numărul țărilor afiliate a ajuns la 21, după cum urmează: Anglia, Austria, Bulgaria, Cehoslovacia, Danemarca, Elveția, Finlanda, Franța, R.D.Germania, R.F.Germania, Italia, Israel, Jugosлавia, Olanda, Polonia, ROMÂNIA, Spania, Suedia, S.U.A. Ungaria și U.R.S.S.

2) Alegerea noului colectiv de conducere, în următoarea componență: Președinte - GERHARD W. JENSCH (R.F.G.), Primul vice - președinte - Dr. B.A.Saharov (URSS), Al doilea vice-președinte - J. Mortensen (Danemarca), Al treilea vice-președinte - Ing. B. Formanek (Cehoslovacia).

După cum a fost anunțat încă înainte de congres, fostul președinte COMINS MANSFIELD (Anglia) s-a retras din motive de sănătate și vîrstă înaintată. Pentru merite deosebite avute în activitatea sa, Congresul l-a ales ca Președinte de onoare pe viață, al Comisiei de probleme FIDE.

3) Acordarea titlurilor de:

a) Maestru internațional - I.Krieheli, V.Tiavlovski, E.Livșit, toți din URSS, Ing.I.Mikan (C.SSR), G.Goldschmeding (Olanda) și A. Johandl (Austria).

b) Arbitru internațional F.Chlubna (Austria), J.Brabeo (C.SSR), B. Kozdon, Dr.H.P.Renn (R.F.G.), L.Mitrofanov (URSS) și W.Rosolak (Polonia).

4) Stabilirea normei necesare pentru acordarea titlului de maestru internațional și anume: selecționarea și publicarea a 10 de probleme într-un singur ALBUM FIDE, a 15 probleme în două Albume, sau a 25 de probleme în toate Albumele. Un studiu este echivalent cu 1,5 probleme.

5) „MECIUL PRIETENIEI” devine o f i c i a l. Primul „CONCURS INTERNAȚIONAL F.I.D.E. de COMPOZIȚIE ȘAHISTĂ” va fi organizat de FINLANDA - învingătoarea celui de al doilea „Meci al prieteniei” - și va cuprinde următoarele ș a p t e grupe:

I. Probleme directe cu mat în 2 mutări, II. Probleme directe cu mat în 3 mutări, III. Probleme directe cu mat în mai multe mutări, IV. S t u d i i, V. Probleme cu mat invers, VI. Probleme cu mat ajutor și VII. Alte genuri de probleme feerice.

Fiecare grupă va avea cîte d o u ă s e c Ț i i, deci î n t o t a l concursul va cuprinde 14 secții.

6) BULGARIA a fost însărcinată cu organizarea unui concurs internațional de dezlegarea problemelor de șah pe echipe.

7) La propunerea unei subcomisii speciale, s-a dat următoarea definiție pentru genul de matematică șahistă: „Prin problemă d e matematică șahistă se înțelege o lucrare, care bazîndu-se pe regulile și elementele jocului de șah, se rezolvă prin metode matematice (algebră, geometrie etc.)”

8) Editarea unui ALBUM RETROACTIV pe anii 1914--1944 și care va cuprinde peste 2500 de compoziții, fiind compus din t r e i volume.

Ing. Victor CUCIUC
Brăila

SELECȚIONĂRI

O concepție modernă, în trei faze (două jocuri de probă și soluție), putem admira la excelenta problemă 149, avînd o cheie admirabilă. - Și la problema 150 găsim o concepție modernă în combinarea a două teme clasice („Albino” și „Steluță”) într-o formă grațioasă și cu un joc armonios. - Problema 151 reprezintă primul exemplu al jocului c i c l i c introdus în tema „Zagoruiko”, cu cheia „liniștită” - fără „șah”; aici se impun cele două curse și soluția, realizînd în trei faze jocul ciclic după schema x-A/y-B, x-B/y-C și x-C/y-A. - În rubrica de șah din „Tribuna Sibiului”, apărută la 6 noiembrie 1970, a fost anunțat un concurs pe tema „Volgs”; problema 152 a fost distinsă cu premiul I la acest concurs.

149.

Siem Giok Liam
Pr.I rev.„Futár”
1966

2+ (8+10)

150.

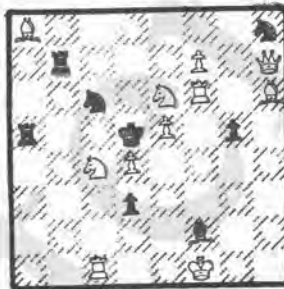
V.Bartolević
Pr.I „Šahmatī
v SSSR”, 1970

2+ (10+5)

151.

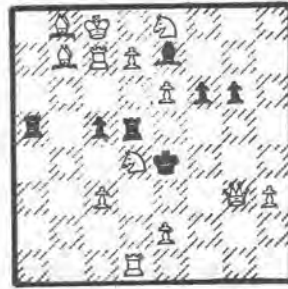
E.Livșiț
Menț.onorabilă
„Šahmatī”, 1962

2+ (11+8)

152.

V.Zagoruiko
„Volgogradskaja
Pravda” 1971, Pr.I

2+ (13+7)

Problema 152 (Zagoruiko) are gemeni: A (diagrama), a) cu cal negru la d5 și în locul pionului alb h3 - un pion negru la f5; B. - fără pionul h3, iar pionul f6 → f5, b) cu cal negru la d5, iar în locul Ce8 și Ne7 adăugat un pion negru la b6.

Din domeniul genului feeric

O TEMĂ NOUĂ: „JOC ÎN ECOU” de György PÁROS

Intr-o problemă cu mat ajutor în 2 mutări, cu un gemen sau cu 2 soluții (avînd deci soluția în două faze!), figura tematică albă(A) este legată, iar negrul, în cele două mutări ale soluției, își interferează b i l a t e r a l figura legătoare (B),dezlegînd totodată cu prima sa mutare figura A, care va face mat R negru la mutarea a doua. În gemen (sau în soluția a doua) se repetă un joc similar, sub forma de ecou (de unde și denumirea temei). Cele două piese negre (C₁ și C₂) care interferează bilate-ral figura B, pot fi identice sau diferite, ceea ce se poate constata cu ușurință cercetînd cele două exemple alăturate.

I. György PÁROS II.
Mag.Sakkél.1972 Br.Ch.Mag.1972

Aj.2+ (6+8)
Gemen:Rh5→h3.

Aj.2+ (4+6)
(2.1.1.1)

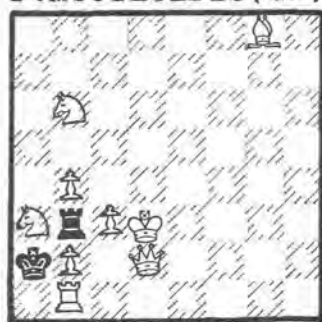
I. 1.Cc3 Tb8 2.Cg7 Th8+
Gemen: 1.Nc1 Nd3 2.e1N Nf1+.

II. 1) 1.Cd4 Tc7 2.Tf6 Tg7+
2) 1.Td4 Th3 2.Cf6 Th8+.

Propunem cititorilor să încerce a compune probleme pe această temă interesantă și deloc dificilă !

PROBLEME INEDITE

153.
E.SOROKIN(URSS)&
P.MOUTECIDIS(Gr)

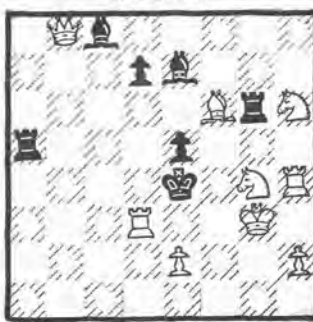
2+ (9+2)

154.
Vasile VERMESTER
Sighet

2+ (7+8)

155.
Mihail I. STAN
Roman

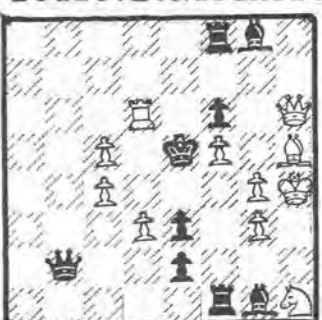
2+ (9+7)

156.
Ghe. CĂLIMAN
Sîngeorgiu-Pădure

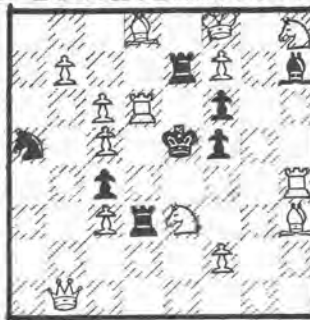
2+ (11+8)

157.
St.LAMBĂ(Const.) R.FEDOROVIC,URSS
Dedic.E.Rusenescu Ded.A.Ianovcic

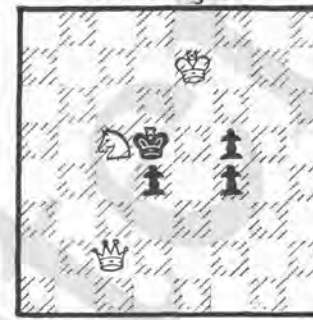
2+ (11+9)

158.
R.FEDOROVIC,URSS
Dedic.A.Ianovcic

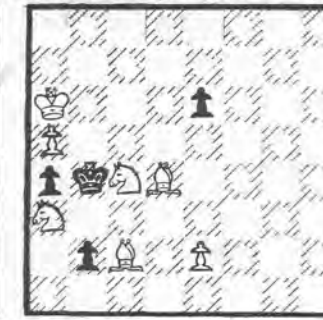
2+ (14+8)

159.
Petru DRAGOTĂ
Oravița

3+ (3+4)

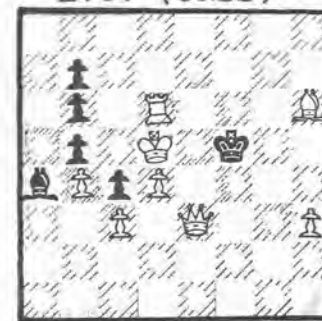
160.
G.GOSMAN & C.BI-
DULESCU(Br.&Pl.)

3+ (7+4)

Gemen: Db2→d1.

161.
L. MAKARONET
Lvov (URSS)

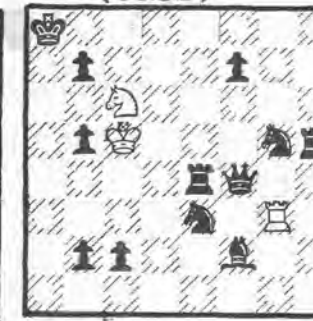
Invers 2+ (8+6)

162.
E.SOROKIN (URSS)
Dedic. Valentina
Kuracenkova

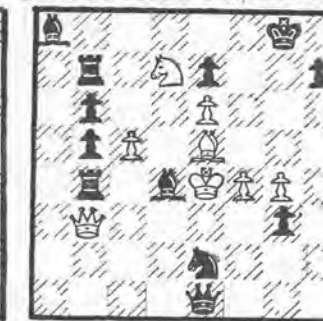
Invers 4+ (5+5)

163.
V.VLADIMIROV,FEDOROVIC & SOROKIN
(URSS)

Aj.2+ (3+12)

164.
Ded.V.Nestorescu

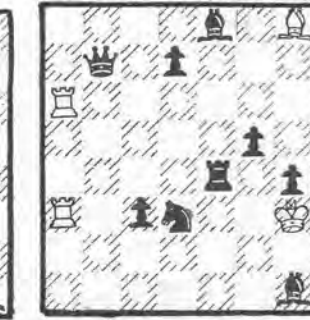
Aj.2+ (8+12)

165.
Gheorghe SZONDY
Lugoj

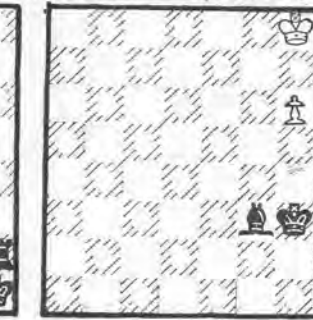
Aj.2+ (5+5)
(2.1.1.1)

166.
R.FEDOROVIC & E.
SOROKIN (URSS)

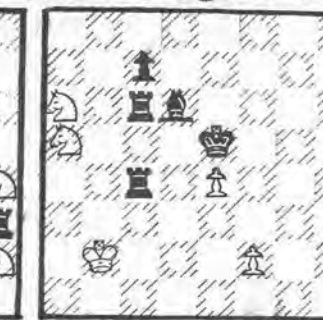
Aj.2+ (4+11)

167.
M.S.LOCKER
Mukacevo (URSS)

Aj.3+ (4+3)

168.
Jozsef BAJTAY
Heves (Ungaria)

Aj.3+* (5+5)

La probl.168, contrar normelor, incepe albul !

DEZLEGĂRI DE PROBLEME DIN Nr. 4

=====

- 98(Halumbirek). 1.Dd7-Re4 2.Dd6-Rf5 3.De7 Rg6 4.Df8 Rh7 5.Df7+ R h8 6.De7 Rg8 7.Df6 Rh7 8.Df8 Rg6-9.De7 Rf5 10.Dd6 Re4 11.Dc5 Rd3 12.Db4 Re3 13.Dc4 Rf3 14.Dd4 Rg3 15.De4 Rh3 16.De6+ Rg3! 17.Df5 Rh4(2) 18.Dg6 Rh3 19.Dg5 Rh2 20.Dh4*; 1....Rf6 2.De8 Rg7 3.De7+ Rh8 4.Dg5 Rh7 5.De5 Rg8 6.Df6 Rh7 7.Df8 etc. ca la varianta principală, rezultând matul cu o mutare mai devreme. 6 puncte.
- 99(Müller & Rinder). 1.Da8+ Rb3 2.Da1 Rb4 3.Da2 Rb5 4.Da3 Rb6 5.Da4 Rb7 6.Da5 Rb8 7.Da6 Rc7 8.Db5 Rc8 9.Db6 Rd7 10.Dc5 Rd8 11.Dc6 R e7 12.Dd5 Re8 13.Dd6 Rf7 14.De5 Rf8 15.De6 Rg7 16.Df5 Rh8!-17.Dg5! Rh7, rezultând poziția de la problema C (vezi Nr.4 al „B.P.”, pag.6) după mutarea a 2-a, rămânând până la mat 15 mutări. Albul, continuând cu 18.De5!!, obține matul la mutarea a 32-a. 8 puncte.
- 100.(Stan). 1.Te1! (Zugzwang) g1D 2.Te2*, 1....g1C 2.Ch1*, 1....f3 2.Cd3*, 1....f:g3 2.Tf4*, 1....f:g4 2.Ce4*. Un Meredith clasic; bogat în variante. 2 puncte.
- 101.(Chadzi-Vaskov & Sorokin & Moutecidis). Joc de probă: 1.Ce3+? Rd4! și 1.Ce5+? Rd5! Sol.: 1.b6 (am. 2.Nb5*) Cd4 2.Ce3*, 1....Nd5 2.Ce5* - tema „Gogman - Seneca” 2 puncte.
- 102.(Căliman). 1.Cd5! (am. 2.Cc7*) T:f4+ 2.C:f4*, 1....R:d5 2. D e4*, 1....C:d5 2.f5*, 1....f5 2.Dg8*. 2 puncte.
- 103.(Krepko). 1.Te7 N:e6 2.Bf5*(amenințare!), 1....Ne4 2.Cf4*, 1....Cd4-2.C:d4*, 1....Ce3(h4) 2.Df4*, 1....Re4 2.Cc5*. 2 puncte.
- 104.(Gogman). 1.Ne2! (am. 2.Nc4*) d3 2.Cc3*, 1....Cd6 2.Cf6*-tema „Isaiev”. Var. secundare: 1....b5 2.Tc5*, 1....Ce3 2.D:d7*, 1... N:e4 2.D:e4*. O problemă bună, realizând o temă clasică cu o strategie complexă. 2 puncte.
- 105.(Avramenko & Marandiuk). Curse: I. 1.Da7!? (am. 2.Cf7*) N:e5 2.Ta6*, 1....Cg5 2.Dc5*, dar 1....g5! 2.?*; II. 1.D:g7!? (am. 2. T :a6*) De3 2.C:c4*, 1....Ne3 2.C:e4*, dar 1....Cf6! 2.?*. Sol.:1.d4! (am. 2.T:a6*) c:d3 e.p. 2.Cc4*, 1....Da2 2.C:e4* - două maturi transferate din cursa a II-a, avem deci tema „Ruchlis”, iar desfășurarea jocului întrei faze (două curse și soluția) constituie tema ZAGORUIKO. 5 puncte.
- 106.(Pachman). Problema este incorectă, admitând următoarele extra-soluții: 1.Nb4+ Ra4 2.Ca3+ și 3.Dc2*; 1.Ca:c7 (am. 2.Da6*) Ra4 2.Dc3! și 3.Dc3(b4)*, precum și 1.Cb:c7 (am. 2.Nb4*) T:d4 2.Dc5+ R a4 3.Da3*. 3+3+3 puncte.
- 107.(Cuciuc). 1.Nc4! Rf5-2.Cd1! Re4(e5) 3.Rg4 urmat de 4.Te6*; merge însă și 3.Te6+ Rf3 (3....Rf5 4.Ce3*) 4.Nd5*. 3 puncte.
- 108.(Lobusov). 1.Tg3 (am.2.Th3*) Rh2 2.Ngl+ Rh1 3.Nd4! Rh2 4. T g2+ Rh1 (4....Rh3 5.Ne5! f4 6.N:f4 și 7.Th2*) 5.Tg5 (am. 6.T:h5*)h4 6.Th5 h3 7.T:h3*. 5 puncte.
- 109.(Maryško). 1.Ch5 (am. 2.Dd2+ C:d2*) D:a8 2.Dd3+ R:d3*, 1....Nd4 2.Dg3+ C:g3*. După cum observă dezlegătorul B.Duță(București)se poate elimina D neagră, așezând Na8 la c6. 2 puncte.
- 110.(Moutecidis). Joc aparent: 1....N:d4*! Intenția: 1.Th7! Re6 2.Cg5+ Rf6-3.Cf7! Re6 4.Cd8+ Rf6 5.Ce7! Rg5 6.Cf7+ Rf6 7.Cd5+ Re6 8.Cg5+ Rd6 9.Cb4+ N:d4*. Are însă și o dublă soluție nu mai puțin interesantă decât cea intenționată: 1.Ta7! Re6 2.Cg5+ Rf6 3.Ch7+ Re6 4.Cf8+ Rf6 5.Th7! Rg5 6.Ce6+ Rf6 7.Cf4 Rg5 8.Ch3+ Rf6 și, după 9.Te7! se revine la poziția inițială, negrul fiind la mutare: 1....N:d4*! 6+6 puncte.
- 111.(Herța). 1.Rc6 Ce6 (cu amenințarea 2....Cd4*) 2.N:b5! Cb4* - tema „Bukovinszky”. 2 puncte.
- 112.(Bajtay). 1.f1T Ch5 2.Tf8! (tempo!) Cf6 3.Tf7 Te8*. Gemen(cu P alb la f5): 1.f1N! Ce6 2.Nc4 Cc5 3.Nf7 f6*. 3+3 puncte.
- 113.(Salatić). 1-4. d7-d2 f2-f7 5.d1T! f8D 6.Tb1 Da3*. Gemen (cu Ral la h1): 1-4.d7-d2 f2-f7 5.d1C! f8D 6.Cf2 D:f2 pat!...4+4 puncte.
- 114.(Parhomenko). 1-4.Rc2-g6 a2-a7 5.f5 a8D 6.f6 De8*...4 puncte.

DEZLEGĂRI DE STUDII din Nr. 4

=====

4.(Duță). 1.c7! (am. 2.Cb6+ Ra7 3.c8D) Tf3+ (dacă 1....Te8 2.Cb6+ Ra7 3.R:e8 și cîștigă) 2.Re8!! (la celelalte retrageri, negrul obține remiză: 2.Re7? Tf7+, iar la 2.Re6? Tf6+! 3.Rd7 Tc6!! , iar dacă 3.Cb6+ Ra7! 4.R:c6 pat) Tf8+ 3.Rd7! (am.4.Ce6 cu cîștig) Tf7+ 4.Ce7 T f8 5.Ce6 Tb8 (cu am. 5....Tb7!) 6.Cd8! și cîștigă.

Nu merge 1.Cd6? din cauza 1....Rb8! 2.Ca6+ (2.Cb5 Ra8!! și remiză) Ra8! 3.Cb7 (3.Cb5 Te7+ =) Tb3! (cu am. 4....T:b7!) 4.Ce7+ Rb8 remiză.

5.(Ericsson). 1.Nd7 Rc3(d3) (alte continuări sînt mai slabe, spre exemplu: 1....f4 2.Nf5+ Rd2 3.N:h7 Re3 4.Nf5 f3 5.h7 f2 6.Nh3 și cîștigă) 2.N:f5(+) Rd4 3.N:h7 Re5 4.Ng6! Rf6 (4....f:g6 5.h7 și cîștigă) 5.N:h5 a5 6.Rd8(7) a4 7.Re8 a3 8.Rf8 a2 9.h7 a1D 10.h8D+ și cîștigă.

6.(Nestorescu). 1.g4 (1.Rc6? Rh5 2.Rd6 Rg4 3.R:e6 R:g3 și cîșt.) Rg7 2.Rc6 (2.Rc4? Rf6 3.Rd4 Re7! 4.Re5 Rf7 5.Rd4 Re8! 6.Re5 /6. Rc5 Rd7/ Re7 7.Rd4 Rd6 8.Re4 e5 9.Rf5 Rd5 10.R:g5 e4 11.Rf4 Rd4 12.g5 e3 13.Rf3 Rd3 14.g6 e2 15.g7 e1D 16.g8D Df1+ urmat de 17....Dgl+ și cîștigă; dacă 2.Rc5? Rf7 3.Rc6 Re7! 4.Rc5 Rd7 și cîștigă) Rf7 (2....Rf8 3.Rd6 Rf7 4.Rc5! etc.) 3.Rc5! (3.Rd6? Rf6 și cîșt.) R:f6 4.Rd6 Rf7 5.Rc5 (5.Re5 Re7!) Re7 6.Rc6 e5 7.Rd5 Rf6 8.Rc4! Re6 9.Rc5 Re7 10. R d5 Rf6 11.Re4 etc. remiză.

Dezlegătorul B.Duță (București) a găsit însă că și după 1.g4 Rg7 (g6) 2.Rc6, negrul poate cîștiga, albul aflîndu-se în poziția de Zugzwang: 2....Rg6(g7) 3.Rc5 (3.Rd6 Rf6!) Rf7!, rezultînd poziția de la nota la mutarea 2.Rc6 - varianta din urmă.

=====

IN ATENȚIUNEA DEZLEGĂTORILOR !

Din lipsa de spațiu, am fost nevoiți să omitem următoarele precizări cu privire la problemele inedite de pe pagina 34-a:

- problemele colective 163 și 164 (Vladimirov, Fedorović & Sorokin) sînt de tipul Neumann, prima dintre acestea avînd 2 soluții(2.1.1.1), iar cea de a doua - 3 soluții (3.1.1.1);

- deasemenea, problema 166 (Fedorović & Sorokin) - (3.1.1.1), iar 167 (Locker) - (2.1.1.1).

=====

REZULTATUL CONCURSULUI NOSTRU PERMANENT DE DEZLEGĂRI

=====

Nr. 1—3/1971 (vezi „B.P.” Nr. 1, pag.11)

La acest concurs au luat parte un număr de 22 de dezlegători, care, în urma totalizării punctelor obținute, s-au clasat în ordinea următoare: A.MOLDOVAN (Timișoara) cu 374 puncte, V.IONESCU (P.-Neamț) 369 p., A.DEAKY (Timișoara) 355 p., B.Duță (București) 342, C. Albișoru (București) 336, A.Sperdea (Hunedoara) 329, N.Gheran(București) 288, P.Popa (București) 253, V.Vermester (Sighet) 200, L. Vigh (Oradea) 195, V. Orgics (Siget) 153, L.Redlinger (București) 129, N.Parhomenko (URSS) 85, C.Herța(Fetești) 69, C.Bidulescu (Ploiești)63, V. Petrovici (București) 44, M.Hojda(c.Moiseiu) 40, N. Lența (Iași) 28, M.Marandiuk (URSS) 23, D.Hristenco(București) 11, P.Săsăren (c. Nistru) 9 puncte.

Primii trei dezlegători au fost premiați, iar punctele acumulate de ei s-au anulat. Punctele celorlalți dezlegători rămîn valabile în continuare.

Condițiunile acestui concurs au fost publicate în BULETINUL PROBLEMISTIC Nr. 1 / 1971, pag.11.

=====

CĂRȚI NOI APĂRUTE - RECENZIE

=====

Cunoscutul și ineputabilul Dr.M.NIEMEIJER (Wassenaar, Olanda) a făcut să mai apară două culegeri de probleme, completînd astfel, în ediția sa ireproșabilă, numeroasa colecție închinată compoziției șahiste. Este vorba despre volumul MAJESTEITSSCHENNIS (apărut în 1971) tratînd tema contrașahurilor sub toate aspectele ei (capture check, royal check și cross check). În prefață schițează un scurt istoric, arătînd meritul compozitorilor englezi (Ph.H.Williams și H.D'O Bernard) pentru această temă, precum și inițiativa lustră încă în 1919 de „Good Companion Chess Problem Club”. În 64 de pagini, cuprinzînd 120 de diagrame, autorul tratează în mod atrăgător și deosebit de clar tema contrașahurilor în problema ortodoxă cu 2+. Materialul este grupat în șase capitole distincte. Conținutul calitativ al acestor 120 de probleme este garantat de o serie de compozitori de seamă, ca A.Mari, A. Ellerman, P.Loşinski, A.Dombrovskis, G.Mansfield, M. Lipton etc. și bine înțeles elita compozitorilor olandezi T.W. Nanning, E.Visserman, J. Haring, J. Hartong, P.ten Cate, inclusiv autorul acestei broșuri valoroase - Dr.M.Niemeijer.

E.R.

NEDERLAND IN MINIA TUUR, este denumirea celui de al doilea volum apărut în anul 1972, care prezintă în 36 de pagini un număr de 136 miniaturi ortodoxe, cu mat în 2, 3, 4 pînă la 8 mutări, ale compozitorilor olandezi, dintre care cităm pe H.Weenink, P.Postma, Jos. Opdenoordt, J.J.P.A.Seilberger, C.Goldschmeding, N.van Dijk, G.H.Dresse și desigur, autorul broșurii - M.Niemeijer.

Editura FIZCULTURA și SPORT din Moscova a editat o lucrare valoroasă - STUDIILE maestrului G.M.KASPARIAN - campion mondial neoficial la studii, al cărui credo „În compoziție prețuiesc cel mai mult ineditul combinat cu forma economică, supunînd totodată materialul ideii”, subliniază exigența marelui artist, care a dedicat șahului mai bine de 40 de ani din viață. Volumul conține în 196 de pagini un număr de 269 de studii comentate de autorul lor.

CONCURSURI ANUNȚATE

=====

PRIMUL CONCURS OLIMPIC de compunere accelerată a problemelor și studiilor de șah are următoarele secții: Compoziții ortodoxe—2+,3+ și studii, precumși inverse 2+. Temele sînt libere! Lucrările inedite vor fi trimise pînă la 10 septembrie 1972 pe adresa: 91000 - SKOPJE, ul. „Djuro Djaković” 64/III; P.O.233, Jugoslavia. Rezultatele vor fi publicate într-un număr special al revistei NOVI TEMI/1972. Premii: cărți de specialitate, diplome, suvenire.

CONCURS SPECIAL Nr.10 al revistei „THÈMES 64”. Se cere realizarea unei probleme cu mat reflex în 3 sau mai multe mutări cu caracter logic, avînd unul sau mai multe avan-planuri (a se vedea exemplul de mai jos). Fiecare avan-plan va fi pus în evidență printr-o încercare tematică, care trebuie să fie respinsă în mod specific problemelor reflexe, adică datorită matului (într-o mutare, care precum se știe, este obligator!) dat regelui negru. Se admit probleme cu gemeni. Nu sînt admise figuri feerice. Iată și un exemplu J.M.Trillon, Pr.II „Thèmes 64”, 1967: Rh3,Dg2,Nh2,Te3,Pe2,g4 — Ra8 Tb7,Pa4,c5,g3,g6; mat reflex în 4 mutări (6+6). Încercări tematice I. 1.T:g3? (am. 2.e4 Th7*, dar 1....a4-a3! 2.T:a3*; II. 1.Ngl?(am. 2.T:g3 ad-lib. 3.e4 Th7*, dar 1.... c5-c4! 2.Te8*. Joc real:1.Tc3! g6-g5 2.Ngl c5-c4 3.T:g3 a4-a3 4.e4 Th7*, 1....g3:h2 2.D:b7+! R:b7 3.Tg3 Th7*. Probleme în număr nelimitat vor fi trimise pînă la data de 31.XII.1972, cu mențiunea pe plic „Concours spécial Nr.10” pe adresa: Jean BERTIN 14,Avenue Ledru Rollin, 75-PARIS XII(Franța).

SUOMEN SHAKKI deschide un concurs pentru:

I. probleme ortodoxe cu 2*, cu cel mult 16 piese, conținând mături schimbate în trei faze - joc aparent, încercări tematice și soluție.

II. probleme ortodoxe cu 3*, realizând un joc strategic.

III. probleme cu mat ajutor și cu mat invers.

IV. s t u d i i. Compozițiile în număr limitat la cel mult 2 de fiecare secție, se vor trimite până la 1 octombrie 1972 pe adresă: Timo SARVELA, Roukontie 8-12 C, SF - 37630 Valkeasoski 2 (Finlanda). Compozițiile acceptate vor fi publicate în cursul anului 1973, iar rezultatele concursurilor vor fi anunțate în anul 1974.

CONCURSURI ANUALE sînt anunțate de următoarele publicații:

"S C A C C O" - probleme ortodoxe cu 2* pe tema liberă, dar cu g e m e n i. Pozițiile cu gemeni admiși sînt: a) mutarea unei piese pe alt cîmp, b) eliminarea progresivă a 3 sau 4 piese, c) înlocuire unei figuri cu altă figură de aceeași culoare, d) schimbarea reciprocă a locurilor a două figuri de culori diferite, e) schimbarea succesivă a poziției a trei piese albe. Premii: 10000, 8000, 7000 și 5000 Lire, trei mențiuni onorabile și trei laude. Problemele în Nr. nelimitat se vor trimite pe diagrame, în dublu exemplar, pe adresa: Mario CAMORANI, via G. Gusti 8, 40026 - Imola (Bo) (Italia).

"SCHACH" - probleme ortodoxe 2*, 3*, 4 și mai multe mutări, apoi probleme cu mat ajutor în 2 și mai multe mutări, cu mat invers, alte genuri de probleme feerice și în sfîrșit, s t u d i i. A d r e s s a: Hans VETTER, Grunser Strasse 37, 801 DRESDEN (Rep. Dem. Germană).

"PROBLEMBLAD" - probleme ortodoxe 2*, 3*, 4 și mai multe mutări, apoi probleme cu mat sau pat ajutor, probleme feerice diverse. Adresa: Jan HARTONG, MAASTORENFLAT, Schiedamsedijk 198, ROTTERDAM 1 (Olanda).

"SINFONIE SCACCHISTICHE" - probleme ortodoxe 2*, 3*, ajutoare 2*, ajutoare 3* sau 4*. Adresa: Gino MENTASTI, via GROTTIN 53, 16012 - BUSALLA (Genova) (Italia).

"L'ITALIA SCACCHISTICA" - probleme cu 3*, problema ajutoare cu 3 până la 6 mutări, fără figuri feerice, s t u d i i. Problemele se vor trimite la prof. Oscar BONIVENTO, via L. Silvagni 6, 40137 - BOLOGNA (Italia), iar studiile la prof. Romolo RAVARINI, via F. NAZARI 8, 28100 - NOVARA (Italia).

"ČESKOSLOVENSKÝ ŠACH" - probleme ortodoxe 2* pe adresa: Ing. Juraj BRABEC, Rajska 3, BRATISLAVA (ČSSR), probleme ortodoxe 3* (boemiene și celelalte) și cele în mai multe mutări pe adresa: Prof. Karel MLYNKA, Skolská 2 A/6, ZLATE MORAVCE (ČSSR). Studii la adresa: Prof. Lubos KOPAC, Zizkovo náměstí 20, LIBEREC 1 (ČSSR).

"THÈMES 64" - probleme ortodoxe 2* la adresa: J.P. BOYER, 127 Rue des Rabats, 92 - ANTONY (Franța). Probleme ortodoxe 3* la adresa: D. JOFFART, 116 Boulevard Davout, 75. PARIS (20) (Franța), iar cele cu mai multe mutări la adresa: B. FARGETTE, 16 Avenue Sainte-Foy, 92 - Neuilly-sur-Seine (Franța). S T U D I I la adresa: F. FARGETTE, 2 Résidence "Le Pré au Bois", 92 - VAUGRESSON (Franța), iar probleme feerice de orice gen (sînt admise dintre figurile feerice numai Lăcuste și Călățeți nocturni) la adresa: J.M. TRILLON, 111 Rue de Paris, 94 - CHARENTON-LE-PONT (Franța).

"MAGYAR SAKKÉLET" - probleme ortodoxe cu 2*, cu 3* și mai multe, probleme cu mat ajutor (indiferent de numărul de mutări, însă fără figuri feerice). Adresa: "Magyar Sakkélet", P.O. box 52, BUDAPEST - 502 (Ungaria).

"BRITISH CHESS MAGAZINE" - probleme ortodoxe 2*, 3*, precum și cele feerice. Lucrările originale se vor trimite până la data d e 30 septembrie 1972 pe adresa: J.M. RICE, LONDON S.W.14, 15 Schalstone Road (Anglia).